

ХІМІЧНА ЗАГРОЗА

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Хімічні загрози для населення та навколишнього середовища можуть виникати в результаті техногенних аварій на підприємствах, інфраструктурних об'єктах, або при транспортуванні хімічних речовин.

У воєнний час ризики появи таких загроз лише підвищуються.

Знання базових правил безпеки може зберегти життя!

ОБСЕ

ЯК РОЗПІЗНАТИ ХІМІЧНУ ЗАГРОЗУ?

- Вибухи, вогонь, поява крапель, димів та туманів дивного (наприклад яскравого) кольору і невідомого походження, наявність специфічних сторонніх запахів
- Несподівана масова загибель тварин, поява моментально засохлого листя

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

- За допомогою засобів масової інформації (радіо, телебачення, інтернет) слідкуйте за інформацією та інструкціями від місцевих органів влади та ДСНС
- Забезпечте герметизацію квартири, вимкніть вентиляцію, кондиціонер, інші електропобутові прилади та газ
- Закрийте ніс та рот змоченою у воді тканиною, вдягніть чоботи, щільний одяг з довгими рукавами і капюшоном, рукавички, шапку
- При необхідності евакуації якомога швидше, але без паніки, спускайтесь з квартири сходами, а не ліфтом
- Рухайтесь перпендикулярно напрямку вітру на відстань не менше 1,5 км від попереднього місця перебування. Уникайте низин, намагайтеся не бігти, щоб не підняти пил
- Якщо під час виникнення небезпеки ви перебуваєте у автомобілі, щільно зачиніть усі вікна та вимкніть систему кондиціонування. Рухайтесь перпендикулярно або проти напрямку вітру, віддаляючись від місця аварії. Після виходу з автомобіля не торкайтеся його зовнішніх поверхонь
- Не торкайтеся оточуючих предметів, не наступайте на краплі рідини або порошкоподібні розсипи невідомих речовин
- Під час аварії та евакуації не пийте та не приймайте їжу
- Вийшовши із зони забруднення, зніміть верхній одяг, ретельно вимийте очі, ніс та рот, по можливості прийміть душ. Зверніться в заклади охорони здоров'я за обстеженням
- Важливо пам'ятати, що при поверненні населення до місць постійного проживання, вхід в житлові приміщення, виробничі будівлі, підвали та інші приміщення дозволяється тільки після їх контрольної перевірки на вміст небезпечних хімічних речовин в повітрі

СИМПТОМИ ОТРУЄННЯ ВИНИКАЮТЬ ПРАКТИЧНО ВІДРАЗУ

- Нудота, утруднене дихання
- Запалення слизових оболонок та шкіри, наявність пухирів, подразнення очей
- Поява почуття страху, загальне збудження, емоційна нестійкість
- Загальні ураження, при яких страждають печінка, нирки, серце, легені, нервова система, головний мозок

ПЕРША ДОПОМОГА

- Організуйте виклик швидкої допомоги або зверніться за кваліфікованою допомогою до найближчого медичного закладу
- Не робіть штучне дихання, бо це може ускладнити ураження
- Зніміть (при наявності крапель) одяг, забруднений хімічною речовиною
- Випийте солону воду, щоб компенсувати втрату води та солі
- При сильному подразненні шкіри, дихальних шляхів та слизових оболонок очей обробіть шкіру мильним розчином. Використовуйте 2% розчин харчової соди для промивання порожнини рота, дихальних шляхів та очей таким чином – промивайте кожне око, не натискаючи на нього, в напрямку від носа до зовнішнього краю, впродовж 15 хвилин
- Прийміть засоби, які тонізують серцево-судинну систему, підтримуйте спокій і тепло
- За наявності ран накладіть на них чисту марлю та обробіть шкіру у зоні опіку, щоб уникнути подальшого пошкодження тканин

АМІАК

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Аміак широко застосовують у промисловості, та в разі його витоку – становить загрозу життю і здоров'ю людини

ЯК РОЗПІЗНАТИ?

- Безбарвний газ з різким задушливим запахом нашатирного спирту, що майже у два рази легший за повітря та добре розчиняється у воді
- Перевозять у зрідженому стані під тиском; при потраплянні в атмосферу аміак «димить»
- Випари аміаку високо підіймаються у повітрі, розсіюються та не накопичуються в низинах.
- Однак при підвищеній вологості можуть розноситися над поверхнею землі
- Міститься в багатьох побутових і промислових мийних засобах, в холодильних машинах
- Близько 80% аміаку використовується в сільському господарстві у якості добрива

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

- За допомогою засобів масової інформації (радіо, телебачення, інтернет) слідкуйте за інформацією та інструкціями від місцевих органів влади та ДСНС
- Надіньте пов'язку, змочену слабким 5% розчином лимонної або оцтової кислоти
- Не користуйтеся відкритим вогнем. При змішуванні аміаку з повітрям може утворитися вибухонебезпечна суміш
- Проведіть герметизацію квартири: зачиніть вікна, кватирки, двері

УРАЖЕННЯ АМІАКОМ ЖИТТЄВО ВАЖЛИВИХ ОРГАНІВ ТА СИСТЕМ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ЛЕТАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ

- Вимкніть усі електропобутові прилади, вентилятори, системи обігріву та охолодження, перекрийте газ
- Виходьте із зони забруднення низинами та у напрямку, перпендикулярному руху вітру
- Якщо під час виникнення небезпеки ви перебуваєте у автомобілі, щільно зачиніть усі вікна та вимкніть систему кондиціонування. Після виходу з автомобіля не торкайтеся його зовнішніх поверхонь

СИМПТОМИ ОТРУЄННЯ ВИНИКАЮТЬ ПРАКТИЧНО ВІДРАЗУ

- Сльозотеча, нежить, підвищене слиновиділення
- Першіння та біль у горлі, напади сухого кашлю, осиплість голосу
- Головний біль, почуття тиску у грудній клітці, ознаки задухи
- Диспепсичні розлади (біль у животі, нудота, блювання, печія)
- Розлад дихання і кровообігу, набряк легенів або пневмонія
- При потраплянні на шкіру можливий хімічний опік
- При ураженні очей у більшості випадків прогноз несприятливий, можлива втрата зору
- Віддалені наслідки отруєння: тремор кінцівок, амнезія, дезорієнтація, зменшення чутливості, запаморочення, послаблення зору та слуху

ПЕРША ДОПОМОГА

- Викличте бригаду швидкої допомоги або зверніться за кваліфікованою допомогою до найближчого медичного закладу
- Вийдіть на свіже повітря, зберігайте тепло і спокій
- Зробіть інгаляцію зволеним киснем або теплою водяною парою з розчином ментолу у хлороформі за допомогою прибору для інгаляцій
- Випийте тепле молоко з харчовою содою та знеболюючі засоби
- Шкіру промийте проточною водою та накладіть примочки 5% розчину лимонної, оцтової або борної кислоти
- Очі ретельно промийте проточною водою, після чого закачайте розчином дикаїну або змастіть вазеліном чи оливковою олією та накладіть на повіки ватно-марлеву пов'язку
- Рот, ніс, горло промийте 5% розчином лимонної кислоти впродовж 15 хвилин

ПРИ ВИЯВЛЕННІ БУДЬ-ЯКОЇ ПІДОЗРИ НА ВИТІК АМІАКУ, ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ 101

РТУТЬ

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ ЕКСТРЕНИХ СИТУАЦІЯХ

Пари ртуті є надзвичайно отруйними, навіть в невеликих кількостях можуть викликати серйозні проблеми зі здоров'ям

ЯК РОЗПІЗНАТИ?

- Важкий сріблясто-білий метал, рідкий за кімнатної температури, легко випаровується
- Широко застосовується у виробництві та в домашньому приладді (люмінесцентні лампи, ртутні термометри, батарейки)
- Може накопичуватися в рибі, молюсках в якості ще більш токсичної сполуки – метилртуть

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

- Ізолюйте приміщення від людей, щільно зачиніть двері та відчиніть вікна
- Одягніть на руки гумові рукавички, а на ноги бахіли; обличчя захистіть вологою марлею
- Ретельно зберіть кульки ртуті у герметичну тару зі спеціальним розчином (наприклад, мильно-содовим). Для збору можна використати спринцівку, серветки, скотч, аркуш паперу, змочений олією, або ватні кульки, змочені водою
- Забруднені речі складіть в поліетиленові пакети та здайте на утилізацію
- Не викидайте ртуть до сміттєпроводу, в каналізацію, не витрушуйте з балкона
- Не використовуйте для збору ртуті пилосос або віник!
- Після механічного збирання ртуті потрібно провести нейтралізацію

РТУТЬ МОЖЕ МАТИ НЕСПРИЯТЛИВИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК МОЗКУ І НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ ПЛОДУ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ

СИМПТОМИ ОТРУЄННЯ

ПРОЯВЛЯЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ 8-24 ГОДИНИ

- Мідно-червоне забарвлення слизових рота та глотки, металевий присмак у роті
- Розлад шлунку, нудота, блювота, болі в животі
- Можливе підвищення температури тіла до 39 °C
- Сильний головний біль та болі при ковтанні
- Почервоніння, набухання і кровоточивість ясен
- Частий пульс, серцева слабкість
- Судоми литкових м'язів
- Зниження апетиту, втрата ваги
- Загальна слабкість, сонливість, дратівливість
- У важких випадках знижується працездатність, розумова діяльність, пам'ять
- Розвивається «ртутний тремор» – тремтіння пальців рук, повік, губ та ніг, що є типовими ознаками ртутної неврастенії

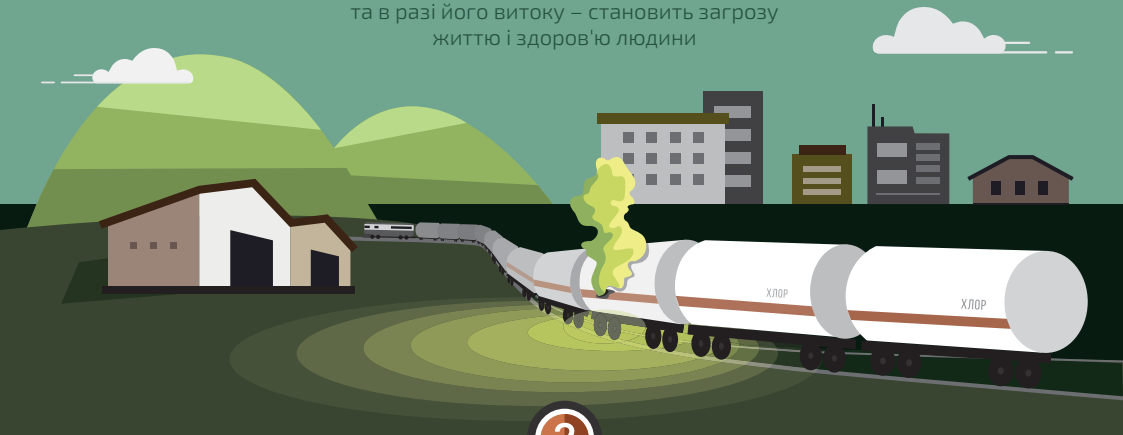
ПЕРША ДОПОМОГА

- Викличте бригаду швидкої допомоги або зверніться за кваліфікованою допомогою до найближчого медичного закладу
- Вийдіть на свіже повітря, зберігайте тепло і спокій
- При потраплянні ртуті всередину організму через рот (зазвичай це стосується маленьких дітей), терміново промийте шлунок, випийте 20-30 г активованого вугілля та забезпечте пиття молока у великій кількості для більш швидкого виведення отруйних сполук із сечею
- Прополщіть рот та горло, ретельно почистіть зуби

ХЛОР

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Хлор широко застосовують у промисловості, та в разі його витоку – становить загрозу життю і здоров'ю людини

ЯК РОЗПІЗНАТИ?

- Отруйний газ жовтувато-зеленого кольору приблизно в два рази важчий за повітря
- Має різкий подразнюючий запах
- У разі витоку накопичується в низинних ділянках місцевості, підвалах та на нижніх поверхах будівель, у колодязях, тунелях
- При розливі з пошкоджених ємностей хлор «димить» та забруднює водойми
- Використовується для відбілювання тканин і целюлози, яка йде на виготовлення паперу, знезараження питної води та стічних вод

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

- За допомогою засобів масової інформації (радіо, телебачення, інтернет) слідкуйте за інформацією та інструкціями від місцевих органів влади та ДСНС
- Надіньте пов'язку, змочену 2% розчином харчової соди або води
- Проведіть герметизацію квартири, час від часу розпилюйте воду в повітрі
- Вимкніть усі електропобутові прилади, вентилятори, системи обігріву та охолодження, перекрийте газ

ПРИ ГОСТРОМУ ОТРУЄННІ ХЛОРОМ У ВИСОКИХ КОНЦЕНТРАЦІЯХ ПОТЕРПІЛИЙ ГИНЕ ВПРОДОВЖ 1-5 ХВИЛИН

- Виходьте із зони забруднення у напрямку, перпендикулярному руху вітру
- Найбільш безпечні місця – верхні поверхи високих будівель
- Якщо під час виникнення небезпеки ви перебуваєте у автомобілі, щільно зачиніть усі вікна та вимкніть систему кондиціонування. Після виходу з автомобіля не торкайтеся його зовнішніх поверхонь

СИМПТОМИ ОТРУЄННЯ ВИНИКАЮТЬ ПРАКТИЧНО ВІДРАЗУ

- Дискомфорт та подразнення слизової оболонки дихальних шляхів
- Підвищене слиновиділення, спазм голосових зв'язок і сильний кашель
- Відчуття різі і печіння в очах, сльозотеча, нудота та гіркота у роті
- Порушення координації, головний біль. Можливі судоми та втрата свідомості
- При потраплянні на шкірний покрив або слизові оболонки викликає свербіж та почервоніння
- Віддалені наслідки гострого отруєння проявляються у вигляді хронічних захворювань дихальних шляхів

ПЕРША ДОПОМОГА

- Викличте бригаду швидкої допомоги або зверніться за кваліфікованою допомогою до найближчого медичного закладу
- Вийдіть на свіже повітря, зберігайте тепло і спокій
- Зніміть забруднений одяг та теплою водою обмийте контактуючі ділянки шкіри
- У разі непритомності дайте потерпілому вдихнути нашатирний спирт. Робити штучне дихання не можна, у важких випадках необхідно застосувати кисневу інгаляцію
- У разі проковтування хлоровмісних рідин промийте шлунок через зонд або викличте блювоту після рясного пиття. Не використовуйте розчин харчової соди, щоб не пошкодити слизові оболонки шлунка! Прийміть пару таблеток активованого вугілля
- У разі пошкодження очей промийте їх великою кількістю води або 2% розчином соди
- Прополщіть ротову порожнину та ніс содовими розчинами для мінімізації ушкодження слизових оболонок
- Для полегшення кашлю зробіть інгаляції з додаванням харчової соди
- Пийте якомога більше води, молока, вживайте їжу, яка в достатній кількості містить білок

ПРИ ВИЯВЛЕННІ БУДЬ-ЯКОЇ ПІДОЗРИ НА ВИТІК ХЛОРУ, ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ 101

АЗОТНА КИСЛОТА

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Азотну кислоту широко застосовують у промисловості, та в разі її витоку існує загроза життю і здоров'ю людини

ЯК РОЗПІЗНАТИ?

- Безбарвна димуча рідина з їдким запахом та присмаком, легко розкладається, забарвлюючись у жовтий колір
- У результаті вибуху ємності з азотною кислотою, хмара може мати червоне, рожеве або бузкове забарвлення

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

- За допомогою засобів масової інформації (радіо, телебачення, інтернет) слідкуйте за інформацією та інструкціями від місцевих органів влади та ДСНС
- Якщо ви знаходитесь в укритті – не виходьте з нього
- У приміщенні зачиніть двері та вікна. При можливості – завісьте віконні та дверні отвори тканиною, змоченою в лимонній кислоті або слабкому розчині оцту

УРАЖЕННЯ АЗОТНОЇ КИСЛОТИ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ЛЕТАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ

- Підготуйте захисні маски для обличчя, змочені содовим розчином
- У разі потрапляння речовини на слизову поверхню очей, слід негайно промити їх великою кількістю води
- Якщо під час виникнення небезпеки ви перебуваєте у автомобілі, щільно зачиніть усі вікна та вимкніть систему кондиціонування. Рухайтесь перпендикулярно або проти напрямку вітру, віддаляючись від місця аварії. Після виходу з автомобіля не торкайтеся його зовнішніх поверхонь

СИМПТОМИ ОТРУЄННЯ

- Подразнення дихальних шляхів: при слабких отруєннях з'являються ознаки бронхіту; при важких отруєннях – набряк легень
- Запаморочення, сонливість
- При потрапленні на слизову поверхню ока азотна кислота викликає ураження з великим некрозом рогової оболонки та кон'юнктиви, що призводить до втрати зору

ПЕРША ДОПОМОГА

- За потреби викличте бригаду швидкої допомоги або зверніться за кваліфікованою допомогою до найближчого медичного закладу
- Змивайте можливе забруднення водою із додаванням соди або мила щонайменше протягом 15 хвилин, після цього вдягніть чистий одяг
- Промивайте очі водою щонайменше 15 хвилин
- Пийте якомога більше води

ПРИ ВИЯВЛЕННІ БУДЬ-ЯКОЇ ПІДОЗРИ НА ВИТІК АЗОТНОЇ КИСЛОТИ, ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ 101

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ 101

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ОБСЄ

БЕРЕЖІТЬ СЕБЕ ТА БЛИЗЬКИХ!